

Een Klimaatakkoord waar niet alleen de wereld maar ook burgers beter van worden – dat kan

Donald Pols, directeur Milieudefensie

Op 27 september 2017 zaten we hier ook, bij het rondetafelgesprek 'kosten van klimaatbeleid'. Milieudefensie constateerde toen dat de vraag 'hoe de lasten en de lusten van de klimaattransitie verdeeld gaan worden', nog nauwelijks een rol speelde in het denken over klimaatbeleid' [1]. Ik moet zeggen, dat is sindsdien wel veranderd!

CE Delft verrichtte toen in opdracht van Milieudefensie verkennend onderzoek naar de ongelijkheid in het klimaatbeleid en constateerde dat die bij onveranderd beleid sterk zou groeien [2]. Hun vervolgonderzoek liet scherp zien hoe scheef de klimaatbelastingen zijn verdeeld: burgers betalen veel, grote bedrijven weinig tot niets [3]. Het Regeerakkoord vergrootte die oneerlijkheid door verhoging van de energiebelastingen, zo liet het CE-rapport zien. Zie *figuur 1*.

Zelf zetten we in het economenblad ESB nog eens heel feitelijk op een rij dat de argumenten die de industrievertegenwoordigers gebruiken om de ongelijke verdeling te verantwoorden, niet op feiten en cijfers gestoeld zijn [4]. Net als bij het rondetafelgesprek in 2017 benoemden we in dat ESB artikel de noodzaak om het klimaatbeleid eerlijker en daarmee effectiever te maken, door een CO₂-heffing met terugsluis. We noemden dat het Klimaatdividend.

Het Ontwerp Klimaatakkoord deed daar niets mee. Sterker nog, als Milieudefensie lieten we zien dat het ontwerpakkoord de oneerlijkheid verder vergrootte [5]. De lastenverzwaring voor burgers en MKB uit het Regeerakkoord werd gevolgd door een grote subsidietoezegging aan de industrie in het Klimaatakkoord. Zie *figuur 2*. Dagblad Trouw opende daarom op 27 december 2018 met de tekst 'De burger betaalt de klimaatrekening de industrie niet'. In de doorrekening van het Akkoord door de Planbureaus werd die groeiende ongelijkheid bevestigd.

En toen kwam de onmiddellijke kabinetsreactie [6]. Ook wij waren verrast! Premier Rutte bevestigde dat het ontwerpakkoord oneerlijk is en kondigde vlak voor de provinciale verkiezingen een ommezwaai aan. Maar die voornemens moeten nog wel worden ingelost!

Geachte Tweede Kamerleden, de oplossing voor een echte 'klimaatdraai' ligt voor het grijpen. Een eerlijk en effectief klimaatbeleid, helemaal in overeenstemming met de toezeggingen van het kabinet, betekent:

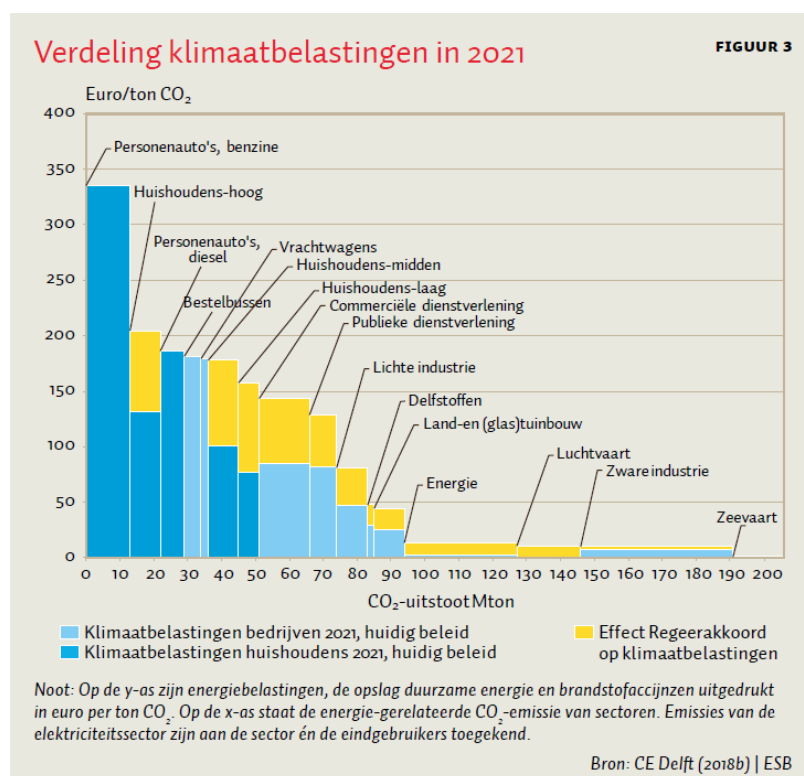
1. Dat de industrie haar eigen subsidiebroek ophoudt, in eerste instantie de toegezegde €550 miljoen/jaar. Dat **moet**, want het is eerlijk. En het kabinet heeft het u ook beloofd in zijn brief van 21 december aan de Tweede Kamer [7].
2. Dat **kan** ook, met een heffing van gemiddeld 13 €/ton op alle CO₂-uitstoot¹ van industrie in het EU-ETS. Waarbij de opbrengst wordt teruggesluisd naar de SDE⁺⁺ voor de industrie. Nieuw onderzoek van CE Delft laat zien dat het banenverlies rond nul ligt. [8].
3. Het is ook **goed** voor een effectief én eerlijk Klimaatbeleid: het klimaatdoel van de industrie wordt effectiever behaald en €500 miljoen/jaar aan de industrie toegezegde subsidie kan worden teruggegeven aan de burger en het MKB [8].

¹ Inclusief overige broeikasgassen

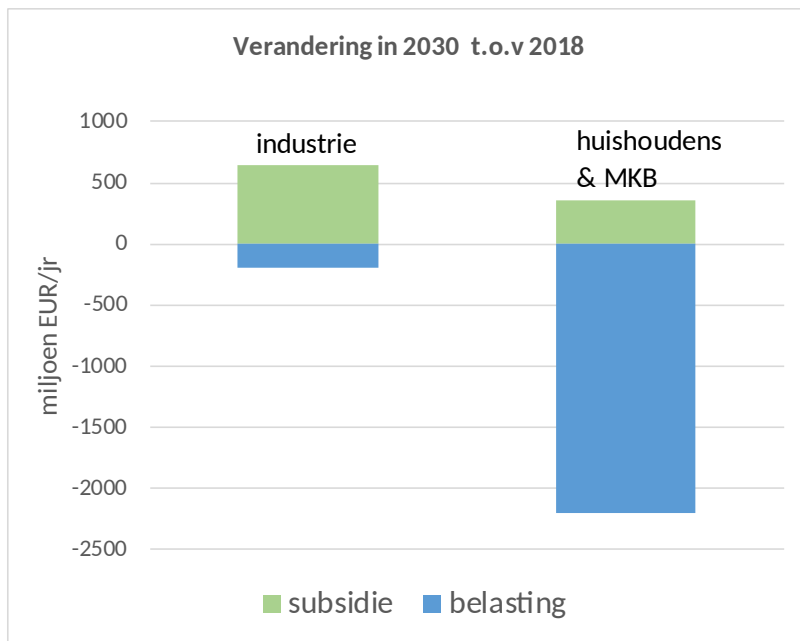
Mocht de subsidievraag van de industrie in de toekomst oplopen, dan betaalt de industrie dat zelf. Anders komt de rekening alsnog bij burgers en MKB terecht. Ook dan kan naar een heffingsvorm gezocht worden die niet leidt tot banenverlies en de verduurzaming van de industrie versnelt [8].

Bronnen

- [1] [Hoorzitting](#)/rondetafelgesprek Kosten van het Klimaatbeleid. Tweede Kamer, 27 september 2017. [Position paper](#).
- [2] CE Delft (2017) Rechtvaardigheid en inkomenseffecten van het klimaatbeleid. De impact van klimaatbeleid op de inkomensongelijkheid.
- [3] CE Delft (2018) Klimaatbelastingencurve: huishoudens, industrie en mobiliteit.
- [4] ESB (2018). Wesselink, Pols & Oulahsen. Succesvol Klimaatbeleid vraagt gedurfde instrumenten. Jaargang 103 (4768) 20 december 2018.
- [5] [Trouw](#) (27 december 2018). De burger betaalt de klimaatrekening de industrie niet (zie *figuur*).
- [6] Kamerbrief 13 maart. Eerste reactie kabinet op de doorrekening van het ontwerp-Klimaatakkoord. DGKE-K / 19048584
- [7] Kamerbrief 21 december. Aanbieding ontwerp-Klimaatakkoord. DGETM-K / 18326197
- [8] CE Delft (2019, in druk). Opties voor een rechtvaardig Klimaatbeleid.

Figuur 1. Verdeling Klimaatbelastingen.

Figuur 2. Lusten-lastenverdeling van het Klimaatakkoord.